

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi
Ion Druță, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Oxanei Voevuțchi,
avocatul Viorica Remeneț,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oxanei Voevuțchi
împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu
privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, prin care a
fost admis apelul declarat de către Primăria municipiului Chișinău și Consiliul
municipal Chișinău, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul
Chișinău din 15 decembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea
acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 19 iunie 2015, Oxana Voevuțchi a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu
privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza ordinului de repartitie
nr. 010750, eliberat la data de 08 decembrie 1987, organele administrație publice
locale i-au repartizat lui Anatolie Voevodschi apartamentul nr. 28 din
str.Doina,148/2, mun. Chișinău, fond locativ de stat, compus dintr-o odaie, cu
suprafața totală de 31,6 m. p. și suprafața locativă de 18,2 m. p.

Menționează că, Rodion Voevuțchi, nepotul lui Anatolie Voevodschi, a
locuit împreună cu unchiul său în apartamentul nr. 28 din str. Doina,148/2,
mun.Chișinău din anul 1999, deoarece ultimul locuia singur, nu avea familie și
copii și, fiind grav bolnav, necesita îngrijire permanentă.

Susține că, între timp, la data de 27 octombrie 2001, ea s-a căsătorit cu
Rodion Voevuțchi și a trecut cu traiul în apartamentul menționat, ducând împreună
o gospodărie comună.

Afirmă că, la data de 26 iunie 2002, chiriașul principal al spațiului locativ
enunțat, Anatolie Voevodschi a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces

DC-V nr. 0171199 din 02 iulie 2002, eliberat de către Oficiul stării civile al mun. Chișinău, iar cheltuielile pentru serviciile funerare au fost suportate pe deplin de către ea și Rodion Voevuțchi.

Relevă că, din cauza bolii grele, care i-a curmat viața lui Anatolie Voevodschi, acesta nu a reușit să dea consimțământul în scris la perfectarea vizei de domiciliu a lui Rodion Voevuțchi și a familiei sale în apartamentul enunțat.

Invocă că, faptele menționate au fost confirmate prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 iulie 2003, prin care Rodion Voevuțchi a fost recunoscut ca membru al familiei decedatului Anatolie Voevodschi, fiind dispusă perfectarea vizei de domiciliu în acest imobil din 26 iunie 2002.

Menționează că, Rodion Voevuțchi a locuit în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău împreună cu familia sa, soția Oxana Voevuțchi și doi copii, care s-au născut în acest imobil, Arina Voevuțchi și Artiom Voevuțchi.

Susține că, pe parcursul vieții în comun (14 ani), ei au dus o gospodărie comună, achitând împreună serviciile comunale și alte cheltuieli pentru întreținerea apartamentului.

Afirmă că, în lipsa unui loc de muncă permanent și a unui salariu stabil, Rodion Voevuțchi era nevoit să plece la munci sezoniere în Federația Rusă, nereușind să dea acordul la înscrierea sa și a copiilor săi în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău ca membri ai familiei chiriașului principal.

Relevă că, la data de 05 ianuarie 2015, Rodion Voevuțchi a decedat subit, fapt confirmat prin certificatul de deces DC-IV 1287853, eliberat de către Oficiul stării civile al mun. Chișinău, iar faptul că ea împreună cu copiii au locuit și locuiesc permanent în apartamentul enunțat se confirmă prin scrisorile parvenite de la Secția consulară a Ambasadei României din mun. Chișinău pe numele lui Rodion Voevuțchi și Artiom Voevuțchi aflați cu domiciliu în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău, prin extrasele eliberate de Centrul medicilor de familie nr. 10 din str. Socoleni, mun. Chișinău, care confirmă că, copiii minori Arina Voevuțchi și Artiom Voevuțchi stau la evidența medicului de familie ce deservește blocul locativ din str. Doina, 148/2, prin certificatul eliberat de administrația grădiniței-creșă nr. 159 din mun. Chișinău, pe care o frecventează copilul minor Artiom Voevuțchi, care certifică faptul că, copilul locuiește pe adresa enunțată și prin caracteristica eliberată de OS al SP-7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, care confirmă că, ea locuiește cu copiii minori Arina Voevuțchi și Artiom Voevuțchi în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău.

De asemenea, faptul că, ea locuiește cu copiii minori, Arina Voevuțchi și Artiom Voevuțchi în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău poate fi confirmat și de către vecini și alți martori.

Invocă că, ea și copiii săi, Artiom Voevuțchi și Arina Voevuțchi nu dispun de alt spațiu locativ.

Solicită recunoașterea dreptului său și al copiilor săi minori, Arina Voevuțchi, născută la data de 13 iunie 2003 și Artiom Voevuțchi, născut la data de 23 noiembrie 2008, la spațiul locativ în apartamentul nr. 28 din str. Doina, 148/2, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă și a fost recunoscut după Oxana Voevuțchi și după copiii minori, Arina Voevuțchi, născută la data de 13 iunie 2003 și Artiom Voevuțchi, născut la data de 23 noiembrie 2008, dreptul la spațiul locativ în apartamentul nr.28 din str. Doina,148/2, mun. Chișinău.

Prima instanță, ajungând la o astfel de concluzie, a conchis că, faptul instalării reclamantei Oxana Voevuțchi și, odată cu nașterea acestora, a copiilor Arina Voevuțchi și Artiom Voevuțchi în apartamentul nr. 28 din str. Doina,148/2, mun. Chișinău, domicilierea permanentă a acestora în acest apartament, precum și ducerea gospodăriei în comun atât cu chiriașul, cât și cu membrul familiei în timpul vieții au fost pe deplin confirmate în ședința de judecată atât prin înscrisurile anexate la materialele dosarului, cât și prin depozitiile martorului Elena Prodan, invocând la caz prevederile art. 47 alin. (1) din Constituția RM și ale art. art. 53, 55, 56 și 57 din Codul cu privire la locuințe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016 a fost admis apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, probele acumulate la cererea de chemare în judecată confirmă cu certitudine că, intimata-reclamantă s-a instalat în apartamentul în litigiu contrar prevederilor art. art. 55-57 din Codul cu privire la locuințe, în lipsa ordinului de repartitie, fără perfectarea vizei de reședință și prin includerea în contul personal, fără consimțământul în scris al tuturor membrilor majori ai familiei chiriașului.

De asemenea, instanța de apel a mai reținut că, intimata-reclamantă nu a respectat procedura și ordinea de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova și eronat solicită recunoașterea dreptului la spațiul locativ, invocând la caz prevederile art. art. 20, 28 alin. (1), 34 alin. (1) și (2) și 37 alin. (1) din Codul cu privire la locuințe, ale pct. pct. 22, 23, 33 din Regulamentul cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de miniștri ai RSSM nr. 405 din 25 noiembrie 1987 și ale pct. pct. 88, 102 și 103 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 125 din 18 februarie 2013.

La data de 31 mai 2016 și 17 iunie 2016, reprezentantul Oxanei Voevuțchi, avocatul Viorica Remeneț a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a apreciat greșit circumstanțele de fapt ale pricinii.

Menționează că, instanța de apel, concluzionând că, recurenta s-a instalat în apartamentul în litigiu în lipsa ordinului de repartitie și fără perfectarea vizei de

domiciliu, greșit a făcut trimitere la pct. pct. 88, 102 și 103 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 125 din 18 februarie 2013, deoarece aceste norme de drept reglementează alte raporturi și situații juridice, or, Hotărârea Guvernului RM enunțată reglementează raporturile juridice dintre persoanele fizice, persoanele juridice și instituțiile statului la eliberarea actelor de identitate, la ținerea evidenței la domiciliu sau reședință, la stabilirea cu domiciliul în străinătate a locuitorilor Republicii Moldova și la repatrierea cetățenilor Republicii Moldova.

Consideră că, este eronat concluzia instanței de apel privind lipsa aflării recurente la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor locative, or, acest fapt nu are nici o relevanță în această speță.

Susține că, recurenta nu a solicitat acordarea unui spațiu locativ ori atribuirea altui spațiu locativ cu o suprafață mai mare în scopul îmbunătățirii condițiilor locative prin prisma art. 30 din Codul cu privire la locuințe, dar a solicitat recunoașterea dreptului său la spațiul locativ în calitate de membru al familiei chiriașului principal.

Afirmă că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. art. 55 și 56 din Codul cu privire la locuințe.

Relevă că, recurenta s-a instalat legal și avea dreptul de posesiune și folosință asupra apartamentului nr. 28 din str. Doina,148/2, mun. Chișinău, însă instanța de apel a ajuns la o concluzie diametral opusă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 24 august 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, apartamentul nr. 28 din str.Doina,148/2, mun. Chișinău constituie proprietate municipală și se află în administrarea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun.Chișinău.

Totodată, s-a constatat că, apartamentul nr. 28 din str. Doina,148/2, mun.Chișinău a fost acordat în folosință lui Anatolie Voevodski.

Începând cu luna august 1999, Anatolie Voevodski a locuit cu nepotul său, Rodion Voevuțchi, care la data de 27 octombrie 2001, a înregistrat căsătoria cu Oxana Voevuțchi, iar din căsătorie au doi copii minori, Arina Voevuțchi, născută la data de 13 iunie 2003 și Artiom Voevuțchi, născut la data de 23 noiembrie 2008.

La data de 26 iunie 2002, Anatolie Voevodschi a decedat.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 iulie 2003 Rodion Voevuțchi a fost recunoscut membru al familiei decedatului Anatolie Voevodschi.

Conform certificatului de deces, eliberat la data de 06 ianuarie 2015 de către Oficiul stării civile al mun. Chișinău, la data de 05 ianuarie 2015, Rodion Voevuțchi a decedat.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Oxana Voevuțchi a solicitat recunoașterea dreptului său și al copiilor săi minori, Arina Voevuțchi, născută la data de 13 iunie 2003 și Artiom Voevuțchi, născut la data de 23 noiembrie 2008, la spațiul locativ în apartamentul nr. 28 din str. Doina,148/2, mun.Chișinău.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, recunoscând după Oxana Voevuțchi și după copiii minori, Arina Voevuțchi, născută la data de 13 iunie 2003 și Artiom Voevuțchi, născut la data de 23 noiembrie 2008, dreptul la spațiul locativ în apartamentul nr.28 din str. Doina,148/2, mun. Chișinău.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este greșită.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, instanța de apel a judecat cauza superficial.

Din materialele dosarului rezultă că, recurenta Oxana Voevuțchi are viză de domiciliu în apartamentul nr. 13 din str. Doina,150/4, mun. Chișinău (f. d. 6, verso).

La judecarea cauzei, instanța de apel, însă, nu a dat apreciere acestui fapt și nu a verificat dacă recurenta Oxana Voevuțchi deține un careva drept asupra apartamentului nr. 13 din str. Doina,150/4, mun. Chișinău. Or, din extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de către ÎS „Cadastru” nu rezultă că, recurenta deține un careva drept asupra acestui imobil (f. d. 95).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Oxanei Voevuțchi, avocatul Viorica Remeneț.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oxanei Voevuțchi împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî

Ion Druță

Mariana Pitic